

Lärande och video

- Mediepedagogik och videoproduktion

En introduktion till användning av video som pedagogiskt verktyg

1. Pedagogiken kring videoprojekt
2. Möjliga teman för ditt videoprojekt
3. Vilken kamera?
4. Vad behövs för att redigera?
5. Hur kan man dela sin färdiga video?
6. Få stöd – delta i våra videokurser
7. Kontakt med andra – gå med i vårt nätverk

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

En introduktion till användning av video som pedagogiskt verktyg

Mycket välkommen till ämnet mediepedagogik och hur man kan använda sig av video inom undervisning och lärande. I det här häftet ger vi en sammanfattning av våra tankar och idéer kring ämnet mediepedagogik, och konkret hjälp att komma igång när det gäller möjliga teman och teknik för olika videoprojekt. Informationen i häftet grundar sig på vår omfattande erfarenhet av olika videoprojekt i skolan – projekt där eleverna skapar egna digitala budskap med hjälp av videofilmer, och sedan reflekterar över de budskap de arbetat fram. Videoprojekt är en intressant förlängning av den dagliga praktiska undervisningen. Det är spännande och motiverande för de ungdomar som deltar och projekten kan vara mycket användbara i internationella skolprojekt.

Ett videoprojekt handlar om att göra en videofilm tillsammans. Det kanske låter stort och avskräckande, men det behöver det inte alls vara – projektet kan börja med små och enkla övningar, man behöver inte göra en lång spelfilm. Man kan börja genom att dokumentera en del av en lektion eller genom att helt enkelt fånga ett intressant ögonblick med kameran, och dessa kan lämnas oredigerade. Om lektionstiden är begränsad kan man koppla ihop projektet med självständigt arbete utanför lektionerna. Det viktigaste med projektet är *processen och reflektionen* – att i varje steg fråga: Vad har gjorts och varför? Först när man kommit så långt att man känner sig hemma med de inledande övningarna kan man ge sig i kast med längre och mer utmanande projekt.

Man behöver inte heller vara någon professionell filmtekniker med mycket modern teknisk utrustning för inspelning och redigering. Man kan använda sig av den teknik man har tillgång till, det räcker ofta längre än man kanske först anar. Man kan börja med en digitalkamera (som nästan alla har en videofunktion) eller till och med en smartphone. Många datorer har redigeringsprogram, som antingen redan är installerade eller kan laddas ner gratis. Detta räcker ofta för det videoarbete som görs i pedagogiskt syfte. Tänk också på att om du behöver hjälp med tekniken, så kan ofta de äldre eleverna hjälpa till. Vi vill understryka att i det här sammanhanget är det viktigare att man förstår de *koncept* man vill introducera än att helt och hållet förstå alla tekniska aspekter.

Vi hoppas att det här häftet kommer att vara till god hjälp. Tveka inte att skriva till oss om du har några frågor. Berätta också gärna om bra idéer du har, och dela dina filmer med oss!

Du kan ladda ner häftet som en pdf-fil från www.viducate.net eller www.mediaeducation.net

1. Pedagogiken kring videoprojekt

Mediepedagogik handlar inte om att lära sig hur man använder en videokamera och redigeringsutrustning. Det vi vill är att hjälpa eleverna att engagera sig i och kritiskt granska den moderna medievärlden. Att producera egna, enkla videofilmer är ett sätt att göra det. Det är detta som är kärnan i allt det videoarbete som Viducate stöttar. Det handlar om att förstå mediebudskap, om att vara aktiv genom att ställa frågor och om att utveckla sina egna budskap.

För att videoprojekten ska lyckas är det viktigt att de är välplanerade. Det gäller att planera in tillräckligt med tid för eleverna att skriva ett utkast till videons innehåll, och tillräckligt med tid för reflektion kring det man producerat. Reflektion är viktigt i alla processens olika steg såväl som i utvärderingen efteråt där man jämför de ursprungliga intentionerna med det slutliga resultatet.

Lika viktigt är det med samarbete – att producera rörliga bilder är en gemensam process. Att planera manus, filma och redigera filmklippen ger eleverna många möjligheter att aktivt diskutera sina idéer och komma överens. Att utforska audiovisuellt material tillsammans öppnar upp värdefulla diskussioner om olika innebörder, åsikter och känslor. I slutet av projektet presenterar varje grupp sin produktion och det finns utrymme att diskutera erfarenheterna från projektet.

Videofilmer är ett fantastiskt medium för att utbyta intryck och upplevelser i klassen, i skolan eller under aktiviteter ni gör tillsammans. Att utbyta videofilmer med andra grupper av elever, i synnerhet med annan kulturell bakgrund, hjälper eleverna att bli medvetna om sin egen bakgrund. Att producera och presentera sitt eget arbete skapar också större öppenhet gentemot videopresentationerna från andra grupper. På det sättet kan videoprojekt bli användbara verktyg för interkulturellt lärande.

Vill du veta mer om video och mediepedagogik kan du gå in på www.viducate.net och titta under avsnittet *Background*. Utforska även www.mediaeducation.net för mer övergripande idéer om mediepedagogik. Går du in på avsnittet för nerladdningar kan du också ladda ner "Media Education across the Curriculum" som en pdf-fil.

2. Möjliga teman för ditt videoprojekt

Det finns ändlöst många teman för ett videoprojekt – i princip allt man gör kan man dokumentera och utforska med hjälp av video. Inom vårt Viducate-projekt har vi börjat kartlägga videoarbete inom de integrerade och överlappande temana *kreativitet*, *aktivt medborgarskap* och *interkulturell kommunikation*. Du hittar en introduktion till varje tema, med exempel, i databasen med goda exempel:

http://www.viducate.net/index.php?option=com_content&view=article&id=81&Itemid=116

Men temana kan lika enkelt kopplas till era skolämnen. Vi har gjort projekt kopplade till idrott, historia, biologi samt olika språk men det finns självfallet många andra ämnen som fungerar bra. Behöver du idéer kan dessa vara något att prova:

- **Idrott:** gör en kort video om idrottsstjärnor, och diskutera hur idrott framställs i media, <http://www.mediaeducation.net/EN/themesSport.htm>
- **Historia:** fokusera på förflutna händelser och be eleverna göra en kort dokumentär, kopplat till hur man förmedlar historia, <http://www.mediaeducation.net/EN/themesHistory.htm>
- **Biologi:** skapa korta filmklipp där eleverna presenterar sig själva som reklammodeller, och diskutera hur kroppar framställs inom reklam, <http://www.mediaeducation.net/EN/themesBiology.htm>
- **Främmande språk:** presentera korta filmklipp där ni använder några ord eller gör ett kort rollspel, www.divisproject.eu

En annan idé grundar sig på **tv-nyheter**. Ni kan sätta upp en enkel nyhetsstudio någonstans på skolan och låta olika grupper av elever producera korta nyhetsinslag om aktuella händelser på skolan eller i närliggande områden. Detta kan leda till intressanta diskussioner om urvalet av nyhetsinslag på nationella tv-kanaler. Se mer här:

www.23muskeltiere.de/europe.htm

Ni kan också prova animering med s.k. stop-motion, en enkel animeringsteknik som gör rörliga objekt av stillbilder, se

http://viducate.net/attachments/065_join%20in%20task%20creativity.pdf

3. Vilken kamera?

Det finns många olika tekniker att använda sig av för att göra videofilmer. Det uppenbara är så klart att använda videokameror av olika sort och kvalitet, men även digitalkameror med videofunktion, webbkameror och smartphones fungerar bra.

Vanliga **videokameror** är ofta lätta att hantera och har en större lins, bra zoomfunktion och hyfsat ljud. Äldre modeller kan fortfarande använda sig av videoband (mini-DV) eller mini-DVDs och behöver en "firewire-kabel" samt anslutningsanordning till datorn. De går ändå bra att använda. Bildkvaliteten är fortfarande OK, men de är förstås klumpigare att använda än nyare videokameror med minneskort.

Videokameror **med minneskort** är numera standard. De kan kopplas till datorn med en USB-kabel eller minneskortet. Med dessa kameror får man videofiler som kan ses direkt på datorn. Detta gör dem lättare att använda i skolprojekt, eftersom man inte behöver kopiera filmmaterialet så som man måste göra med de äldre videokamerorna med videoband. Det går bra att använda s.k. standard definition för skolprojekt – det går då lite lättare och snabbare att redigera eftersom det krävs mindre datorkraft, men i framtiden kommer high-definition säkerligen att bli standard.

De flesta **digitalkameror** har en videofunktion som ofta räcker bra för skolprojekt. Kontrollera på förhand att ljudkvaliteten är tillräckligt bra, och att det går att redigera filmmaterialet på din dator. Det finns nämligen vissa kameror som använder sig av mindre vanliga videoformat.

Nyare **SLR- och systemkameror** får hela tiden bättre videokvalitet, och har blivit väldigt populära bland halvprofessionella användare. Här får man utbytbara objektiv vilket ger utrymme för mer kreativitet – detta är särskilt användbart i film- och bildprojekt i gymnasieskolan.

Många **smartphones** har också inbyggd high-definition videoinspelning. Dock är linsen ofta begränsad och ljudkvaliteten vanligtvis inte lika bra. Men smartphones är väldigt praktiska och många elever har ju redan en egen. Detta underlättar i projekt där man vill ha flera grupper som arbetar samtidigt. Det finns grundläggande redigeringsprogram för de flesta smartphones. Kontrollera vilka program som finns tillgängliga.

Webbkameror finns normalt inbyggda i bärbara datorer, men finns också att köpa billigt till de stationära. En webbkamera kan användas för att spela in filmklipp med olika handling som sker framför datorn. Man kan ladda upp klippen samtidigt, YouTube har t.ex. den funktionen.

Om man vill spela in bra ljud bör man antingen använda separat ljudinspelning, där ljudet spelas in på ett minneskort, eller använda en bättre kamera med uttag för extern mikrofon och allra helst för hörlurar så att man kan kontrollera ljudet samtidigt.

4. Vad behövs för att redigera?

Videoredigering är en spännande process för att forma videofilmerna och bestämma deras budskap och inriktning. Redigeringen kan också vara en givande grupprocess. Se till så att så att redigeringen görs i grupper om två eller tre så att teamen måste diskutera vad de vill göra. Detta är en viktig del i produktionsprocessen, för att förstå hur filmer görs.

De båda stora datorplattformarna (Windows/Mac) har båda varsitt grundläggande gratis redigeringsprogram – **Movie Maker** och **iMovie**. Båda dessa räcker mer än väl för skolprojekt. Har man en nyare version av Windows kan man behöva ladda ner Movie Maker, men nerladdningen är gratis. iMovie finns normalt redan installerat på en Mac.

Moviemaker och iMovie ger grundläggande videoredigering: du kan välja klipp, lägga till effekter, övergångar, ljudeffekter och rubriker. Båda programmen ger tillräckliga möjligheter att exportera den redigerade filmen så att man kan dela den med sin klass, sin skola eller sitt utbytesprojekt. De nyare versionerna av båda programmen fungerar bra med de flesta videoformat, även high-definition. Det finns många instruktionsfilmer på YouTube som man kan titta på för att komma igång. Här är några för Movie Maker och iMovie:

- Introduktion till Movie Maker: <http://www.youtube.com/watch?v=JZXK68NS7gU>
- Introduktion till Movie Maker från Windows 7: <http://www.youtube.com/watch?v=XzSerzuGAtM>
- Enkel redigering med iMovie 9: http://www.youtube.com/watch?v=o9IFvDL_x00&feature=related
- Avancerad redigering med iMovie 9: http://www.youtube.com/watch?v=NSbgYP-G_vY

När du känner dig säker med det grundläggande redigeringsprogrammet kan du utforska marknaden för att hitta andra filmredigeringsprogram. Det finns t.ex. Magix Video deluxe eller Adobe Premiere Elements, som båda ger fler redigeringsmöjligheter både vad gäller ljud och bild. Det här kan vara ett bra alternativ för gymnasieelever, som arbetar mer självständigt med sina videofilmer.

5. Hur kan man dela sin färdiga video?

Streamingportaler som **YouTube** eller **Vimeo** har blivit populära plattformar för att publicera videoklipp, och är ett bra sätt göra sitt projekt känt och synligt för en större krets. Det finns också pedagogiska plattformar som t.ex. **teachertube.com**. Alla dessa portaler ger gratis uppladdning av videoklipp. Man behöver skapa ett användarkonto, men det är vanligtvis enkelt att göra.

Man exporterar först sin videofil från redigeringsprogrammet. Det finns vanligtvis förvalda inställningar som bara är att använda. Bland de vanligaste codecs finns .mov (quicktime), wmv (Windows Media) och även mpeg 4 variationer som H.264 codec. Om du har en bra bredbandsanslutning behöver du inte bekymra dig så mycket om filstorleken. De flesta plattformar kan numera hantera stora filer, så man kan välja bättre bild- och ljudkvalitet.

Uppladdningen kan ta några minuter beroende på filstorlek och internetanslutning. Tänk redan innan på den beskrivning och de 'taggar' du vill lägga in. Om du vill att andra lärare ska kunna hitta din video behöver du noga tänka igenom vilka sökkriterier din publik kan tänkas använda. Streamingportalerna kan också användas för att ladda upp korta (oredigerade) klipp från mobiler, smartphones, webb- eller digitalkameror. Kopiera bara över klippet på hårddisken och ladda upp det direkt. De flesta format fungerar direkt utan att man behöver konvertera.

När videoklippet är uppladdat kan du dela det inom dina sociala nätverk (det finns knappar som det bara är att klicka på). Annars kan du kopiera och klistra in den inbäddade koden för att lägga in din video på skolans hemsida eller blogg, se <http://www.youtube.com/watch?v=bLJZSugn4f4>

Till sist finns det två saker som du måste dubbelkolla innan du laddar upp något material: Försäkra dig om att dina elevers produktioner inte innehåller något copyskyddat material som reklammusik, foton eller utdrag ur filmer. Det kan vara så att detta kontrolleras automatiskt och raderas av videoportalerna. Se också till att elevernas föräldrar har gett skriftligt tillstånd till att publicera videomaterialet online. Ta inte med några fullständiga namn eller adresser (inte heller e-postadresser) i era videofilmer.

6. Få stöd – delta i våra videokurser

Vi har regelbundet **kurser i videoutbildning** för europeiska lärare – två gånger om året i Berlin. Om du tycker att det här häftet är intressant är du kanske intresserad av att vara med i gruppen under en vecka i Berlin, för att utforska ämnet mediepedagogik och medieproduktion tillsammans.

Kurserna finansieras av Europakommissionen, och största delen av deltagarnas kostnader betalas med EU-medel. För att få en plats måste du ansöka genom din nationella LLP Agency. Observera att sista ansökningsdag skiljer sig åt mellan olika länder. Mer att läsa finns online på www.course.mediaeducation.net

Om du är helt ny på det här med videoredigering eller videoproduktion kan det vara en god idé att ta in **stöd utifrån**, eller fundera över om det finns några äldre elever med erfarenhet av att göra och redigera film som kan hjälpa till.

7. Kontakt med andra – gå med i vårt nätverk

Prenumerera på Viducates nyhetsbrev om du vill ta del av nyheter om kommande medieevent med anknytning till utbildning, eller få idéer till gemensamma aktiviteter. Du hittar länken längst ner på Viducates hemsida www.viducate.net

Maila oss gärna länkar till era videoproduktioner och berätta för oss om erfarenheter och läranderesultat i samband med era olika videoprojekt.

Vi ser med spänning fram emot att höra ifrån er!

Armin Hottmann armin.hottmann@mediaeducation.net
Kulturring in Berlin e.V., Ernststr. 14/16, 12437 Berlin, Tyskland

www.viducate.net | www.mediaeducation.net | www.23muskeltiere.de |
www.speechbubbles.net | www.divisproject.eu

på twitter: <http://twitter.com/#!/viducate>

på facebook: <http://www.facebook.com/#!/pages/Viducate/195818885644>

på ning: <http://viducate.ning.com/>

Det här initiativet har fått finansiella medel från Europakommissionen. Hela ansvaret för innehållet ligger dock på författaren, och Europakommissionen är inte ansvarig för någon användning av informationen häri.